

Vestfoldmuseene IKS
Postboks 1247
3205 SANDEFJORD

Deres ref

Vår ref

Dato

24/99-

19. desember 2024

Statsbudsjettet 2025 – tilskuddsbrev

1. Tildeling av statstilskudd for 2025

Kultur- og likestillingsdepartementet viser til budsjettsøknad for 2025.

Departementet tildeler med dette Vestfoldmuseene IKS et driftstilskudd for 2025 på **kr 45 900 000**. Tilskuddet er bevilget under kap. 328, post 70, jf. Prop. 1 S (2024–2025) for Kultur- og likestillingsdepartementet og Innst. 14 S (2024–2025).

I tillegg tildeler departementet kr 337 292 i supplerende driftsstøtte til utstillingsøkonomien. Tilskuddet er bevilget under kap. 337, post 71, jf. Prop. 1 S (2024-2025) for Kultur- og likestillingsdepartementet og Innst. 14 S (2024-2025). Tilskuddet utbetales i sin helhet sammen med driftstilskuddet for 1. termin 2025.

På samme post er det videre øremerket prosjektmidler til utstillingshonorar på 6 mill. kroner for 2025. Prosjektmidlene blir som i tidligere år fordelt likt på de 24 kunstinstitusjonene som har deltatt i prosjektet, inkludert Vestfoldmuseene som får særskilt tilskuddsbrev fra Kultur- og likestillingsdepartementet om dette i løpet av første kvartal 2025.

Tilskuddet vil bli utbetalt i to terminer (januar og juni) til konto nr. 1503 09 44035. Tilskuddet for første termin utgjør **kr 22 950 000**.

Fylkeskommuner og kommuner som nyter godt av museenes kompetanse, formidling og andre tjenester, har et grunnleggende delansvar for finansieringen av museene.

2. Formålet med tilskuddet

Målene for bevilgningene til museer og andre museums- og kulturverntiltak, jf. Prop. 1 S (2024-2025) for Kultur- og likestillingsdepartementet, er å legge til rette for institusjonenes videre utvikling gjennom:

- solid kunnskapsproduksjon
- relevant formidling
- helhetlig samlingsutvikling
- trygg ivaretagelse
- aktiv samhandling

Museene skal utvikle og formidle kunnskap om den materielle og immaterielle historien til mennesker og samfunn som har levd til ulike tider, i samspill med verden rundt. Forskning og annen kunnskapsutvikling er sentralt i dette arbeidet. Departementet forventer kompetanse i organisasjonen som kan imøtekomme dette.

Museene skal ha en faglig fri stilling som gir handlingsrom for å stille kritiske spørsmål vedrørende både fortid og nåtid. Dette forutsetter armlengdes avstand til offentlige myndigheter.

Kultur- og likestillingsdepartementet legger til grunn at museene selv er sentrale aktører i sin egen utvikling. Profesjonell og solid drift er avgjørende for å få dette til. Trygg økonomi- og ressursstyring, systematiske prioriteringer, godt planverk, god digital kompetanse og effektiv bruk av digitale verktøy, god museumsfaglig kompetanse og godt samspill med andre aktører vil framover være viktige styringsparametre for museumspolitikken.

Det er en forutsetning at tilskuddet disponeres i samsvar med de overordnede målene for bevilgningene til museer, samt de mål som er oppgitt i søknaden for 2025.

Tilskuddsmottakeren skal videre utforme hensiktsmessige systemer for oppfølging av egen måloppnåelse som sikrer høy kvalitet og god ressursutnyttelse.

3. Krav og forutsetninger for tilskuddet

Tilskuddet skal benyttes i tråd med søknaden og forutsetningene i dette tilskuddsbrevet samt vedlagte *Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt driftstilskudd fra Kultur- og likestillingsdepartementet i 2025*.

Dersom midlene ikke benyttes fullt ut, eller hvis midler er brukt i strid med forutsetningene, kan departementet kreve hele eller deler av det tildelte beløpet tilbakebetalt.

Departementet og Riksrevisjonen kan iverksette kontroll med at midlene benyttes etter forutsetningene, jf. bevilgningsreglementet § 10 annet ledd og riksrevisjonsloven § 12 tredje ledd.

Sikkerhet og beredskap

Kultur- og likestillingsdepartementet forutsetter at tilskuddsmottakeren ivaretar sitt ansvar innenfor sikkerhet og beredskap. Hver enkelt tilskuddsmottaker må dimensjonere sitt sikkerhets- og beredskapsarbeid opp mot samfunnsoppdrag, risiko og egenart. Dette inkluderer å holde seg oppdatert om de åpne risiko- og trusselvurderingene fra sikkerhetsmyndighetene og om relevant regelverk og veiledninger, f.eks. [Veileder for sikkerhet ved store arrangementer](#) fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) og [Råd mot terrorhandlinger](#) fra PST.

Bærekraft

FNs bærekraftsmål er en overbygning for regjeringens politikk. Av disse målene er klima- og miljømessig bærekraft et særlig prioritert område. Departementet oppfordrer tilskuddsmottakeren til å vurdere sitt bidrag til å nå bærekraftsmålene, ved blant annet å kartlegge egne utslipp og iverksette tiltak for å redusere utslipp. Tilskuddsmottakerne skal rapportere som angitt i nettskjema i Altinn-portalen.

Likestilling, mangfold og deltakelse

Regjeringen har som mål å redusere forskjellene i samfunnet og å gi alle like muligheter for deltakelse. Regjeringen vil bygge videre på og styrke fellesskapsløsningene i det norske samfunnet.

Mottakere av statlige tilskudd fra Kultur- og likestillingsdepartementet skal arbeide langsiktig og strategisk for å fremme mangfold og likestilling. Dette innebærer blant annet universell utforming, å senke tersklene for deltakelse og lavest mulig brukerbetaling. Særlig i forbindelse med inkludering av barn og unge i fritidsaktiviteter og for å understøtte et aldersvennlig samfunn.

Departementet er opptatt av at institusjonene har god kunnskap om sitt publikum og arbeider målrettet for å nå nye brukergrupper, bl.a. ved å gjennomføre brukerundersøkelser. Det skal i årsrapporten gis en redegjørelse for hvilke mål tilskuddsmottaker har for sitt publikumsarbeid og hvordan dette følges opp.

Ledsagerbevis

Det er en forutsetning for det tildelte tilskuddet at alle som har ledsagerbevis, og som kjøper billett til ordinær pris til et arrangement, får gratis billett for sin ledsager. Det kan eventuelt tilbys rabattordninger som gjør at billettprisene for personen med ledsagerbevis og ledsager samlet ikke overstiger prisen for en ordinær billett.

Forsvarlig og effektiv drift

Det er en forutsetning for statstilskuddet at tilskuddsmottakeren sikrer at driften er økonomisk forsvarlig, og at bygninger og utstyr blir vedlikeholdt. Det må også avsettes tilstrekkelige midler til framtidig vedlikehold og investeringer, samt til fri egenkapital som sikkerhet mot uforutsette kostnads- og inntektssvingninger.

Egeninntekter

Kultur- og likestillingsdepartementet forutsetter at tilskuddsmottakeren utnytter potensialet for egeninntekter og arbeider aktivt for å skaffe andre inntekter enn offentlige tilskudd.

Rett til samlingene og samlingsutvikling

Stortinget har sluttet seg til departementets mål om at alle museer i det nasjonale museumsnettverket sikrer seg skriftlige avtaler om eier- og ansvarsforhold til samlingene de forvalter, og at alle museer må ha en gjennomtenkt strategi for samlingsutvikling, jf. Innst. 573 S (2020-2021). På denne bakgrunn ønsker Kultur- og likestillingsdepartementet at museer setter i gang et arbeid med å få på plass skriftlige avtaler for samlinger som de konsoliderte museene forvalter, etter de styringsprinsippene som museene selv finner best egnet for å ivareta det samlede museumsfaglige ansvaret. Dette innebærer at det konsoliderte museet må kunne avgjøre hva museet skal prioritere å ta vare på for framtiden, både av eksisterende objekter og nye ervervelser. Departementet vil ikke stille spesifikke krav til hvordan slike avtaler skal utformes, men legger til grunn at museer selv er godt egnet til å konkretisere det som bør innarbeides i de respektive avtalene. Departementet mener at gode prosesser og dialog om rolleavklaringer mellom vertskommuner, eierstyrer og hovedmuseet er helt avgjørende for å komme fram til en velfungerende struktur for samlingsutvikling.

Styringsdokumenter

Departementet forutsetter at museer offentliggjør oppdaterte styringsdokumenter for sin virksomhet på sine nettsider.

Departementet minner videre om betydningen av oppdaterte og gode vedtekter som på best mulig måte reflekterer museets virksomhet. Særlig gjelder dette museer der det har skjedd større endringer de siste årene. Det er for eksempel viktig å sikre god sammenheng mellom vedtektene til eventuelle eierstiftelser og den nye konsoliderte enheten med driftsansvar.

Immateriell kulturarv

Museene arbeider også med immateriell kulturarv. I denne sammenhengen viser departementet til utredningen *Immateriell kulturarv i Norge – en utredning om UNESCOs konvensjon av 17. oktober 2003 om vern av den immaterielle kulturarven* utført av ABM-utvikling. Utredningen er å finne på departementets nettside, www.regjeringen.no/kud.

Pensjonsforpliktelser

Regnskapsloven, regnskapsstandarder som gjelder pensjonsforpliktelser og god regnskapsskikk stiller krav til balanseføring av pensjonsforpliktelser.

Mange institusjoner har de siste årene erfart en markert økning i pensjonskostnadene, noe som kan ha ført til at egenkapitalen er redusert og i noen tilfeller negativ. Disse økningene i pensjonskostnader skyldes i overveiende grad endringer i beregningsparameterne.

Flere institusjoner har lukket deler av ytelsespensjonsordningene de siste årene, men det gjenstår fremdeles forpliktelser for noen, og dette krever aktuarberegninger til regnskapsavleggelsen.

Departementet praktiserer som styringsprinsipp overfor institusjonene at tappt egenkapital må gjenopprettes i løpet av ett år. Departementet vil ikke praktisere dette styringsprinsippet overfor institusjonene hvis årsaken til regnskapsunderskudd og/eller tap av egenkapital helt ut skyldes endringer i beregninger av pensjonsforpliktelser fra det ene året til det andre. Departementet legger imidlertid til grunn at de institusjonene som fortsatt har negativ egenkapital som følge av pensjonsforpliktelser, treffer nødvendige tiltak slik at balansen mellom inntekter og kostnader, inkludert pensjonskostnader, forbedres.

Institusjonene må redegjøre for saken i fotnote til regnskapet. Kultur- og likestillingsdepartementet vil følge utviklingen i pensjonskostnadene nøye.

Utstillingsøkonomien

Det hviler et særskilt ansvar for å sikre kunstnere rimelig betaling på statlig støttede visningssteder. Disse visningsstedene skal både følge avtalen om utstillingsvederlag og bidra til å sikre kunstnere rimelig honorar for deres arbeid med utstillinger.

Vi viser til avtale om utstillingsvederlag for framvisning av billedkunst, kunsthåndverk og fotografisk kunst som er i kunstnerens eie, og nærmere bestemt til avtalens § 8 om vederlagssatsene. Det er en forutsetning at tilskuddsmottakeren overholder avtalen og innenfor rammen av de statlige bevilgningene betaler frakttilskudd og utstillingsvederlag utifra følgende satser for 2025: del 1: kr 348 og del 2: kr 371,-. Hele avtaleteksten kan hentes på www.regjeringen.no/kud.

Det forutsettes at tilskuddsmottakeren i den årlige rapporteringen redegjør særskilt for hvordan avtalen om utstillingsvederlag følges, og hvordan honorar betales til kunstnerne.

I henhold til Stortingets behandling av Meld. St. 22 (2022-2023) *Kunstnarkår* vil departementet se på utstillingshonorar og utstillingsvederlag i sammenheng. Departementet tar sikte på å samordne de to avsetningene til hhv. utstillingsøkonomi og utstillingshonorar fra 2026 og innføre en mer permanent fordelingsmodell for visningsstedene.

4. Rapportering for 2025

Tilskuddsmottakeren må utarbeide rapport om aktiviteten i 2025 i eget nettskjema via Altinn. Rapporteringen skal blant annet inneholde revidert regnskap for 2025 og omtale av resultater i samsvar med de formål som ble omtalt i søknaden for 2025. Tilskuddsmottakeren må også rapportere i tråd med de krav og forutsetninger som står i dette brevet. Rapporten leveres i eget nettskjema i Altinn innen **1. mars 2026**.

Følgende signerte dokumenter skal sendes til Kulturdirektoratet, post@kulturdirektoratet.no, med kopi til departementet, postmottak@kud.dep.no, så snart de foreligger og senest innen

1. mars 2026:

- styrets årsberetning for 2025 (gjelder kun store foretak)
- revidert regnskap for 2025 med noter
- revisjonsberetning for 2025

5. Frister i 2025

Følgende dokumenter skal leveres innen **1. mars 2025:**

- 1) Rapport for 2024 i nettskjema via Altinn
- 2) Museumsstatistikk 2024 i nettskjema via Altinn
- 3) Revidert regnskap for 2024 med noter, revisjonsberetning, styrets årsberetning (gjelder kun store foretak) skal sendes til Kulturdirektoratet, post@kulturdirektoratet.no, med kopi til departementet, postmottak@kud.dep.no.

Frist for søknad om tilskudd for 2027 er **1. desember 2025**. Søknaden skal leveres i Altinn-portalen. Informasjon om utfylling av søknad er tilgjengelig på Kulturdirektoratets nettsider, [Virksomheter og institusjoner - kulturradet.no](https://kulturradet.no) (kulturdirektoratet.no).

Med hilsen

Gunhild Strand Molle (e.f.)
avdelingsdirektør

Pernian Shafiei Nylander
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg:

- Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt driftstilskudd fra Kultur- og likestillingsdepartementet i 2025

Kopi

Kulturdirektoratet
Vestfold fylkeskommune